

Teisės aktų, reglamentuojančių daugiabučių namų atnaujinimą (modernizavimą), pokyčiai/naujovės

Aplinkos ministerijos Statybos ir būsto politikos grupės vadovas
Dainius Čergelis

ILGALAIKĖ RENOVACIJOS STRATEGIJA

TIKSLAS IKI 2050 m.

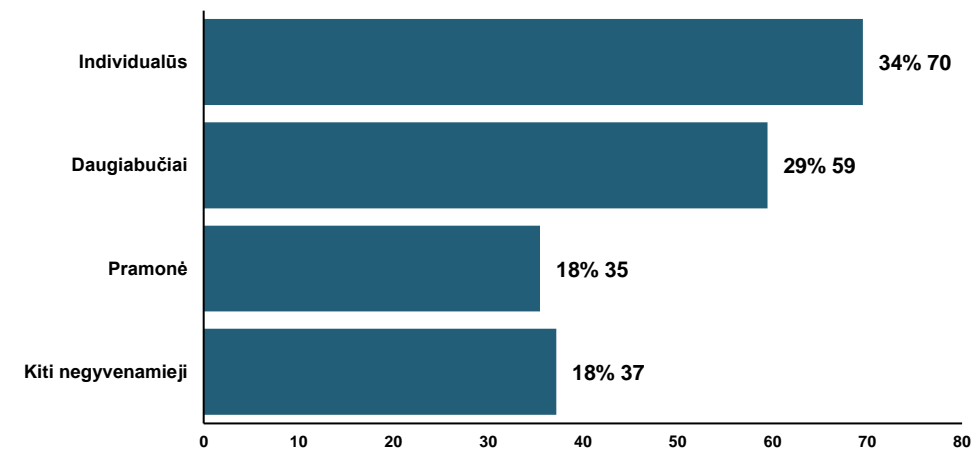
YPAČ EFEKTYVIAI VARTOJAMA ENERGIJA

NEPRIKLAUSOMYBĖ NUO IŠKASTINIO KURO

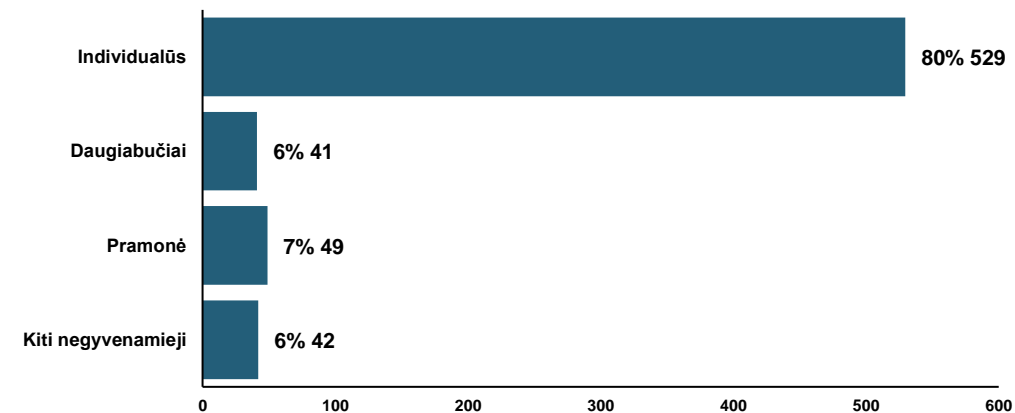
SĄLYGOS PERĖJIMUI PRIE NZEB

PASTATŲ FONDAS

Pastatų fondas (mln. m²)

Pastatų fondas (tūkst. vnt.)

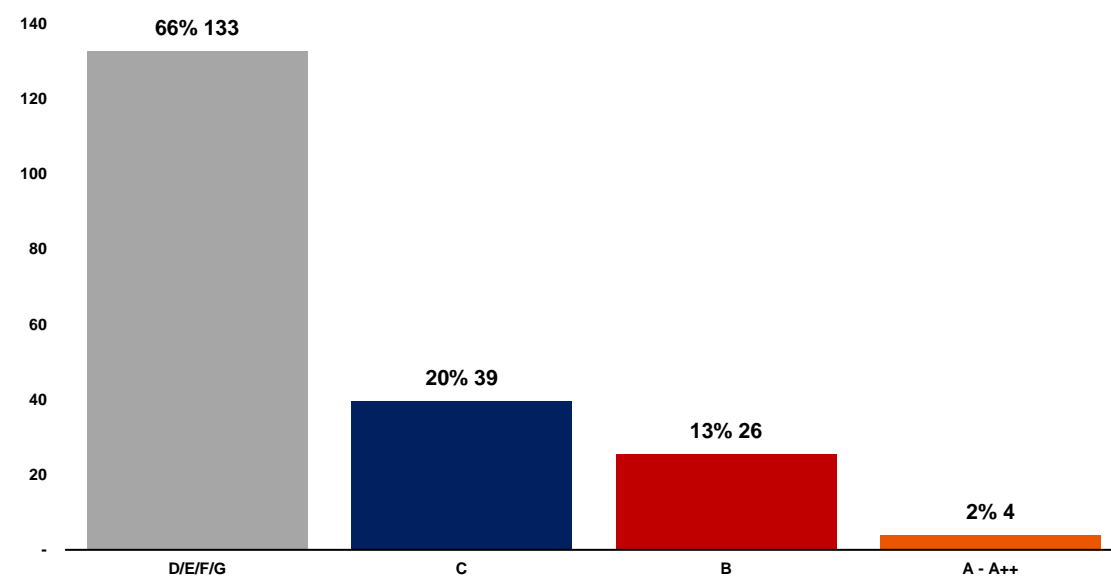

- 660 tūkst. pastatų;
- 201 mln. m² bendras plotas;
- 64% gyvenamoji paskirtis;
- Tik 2% viešojo nuosavybė;
- 85% pastatų pastatyta iki 1992 m.

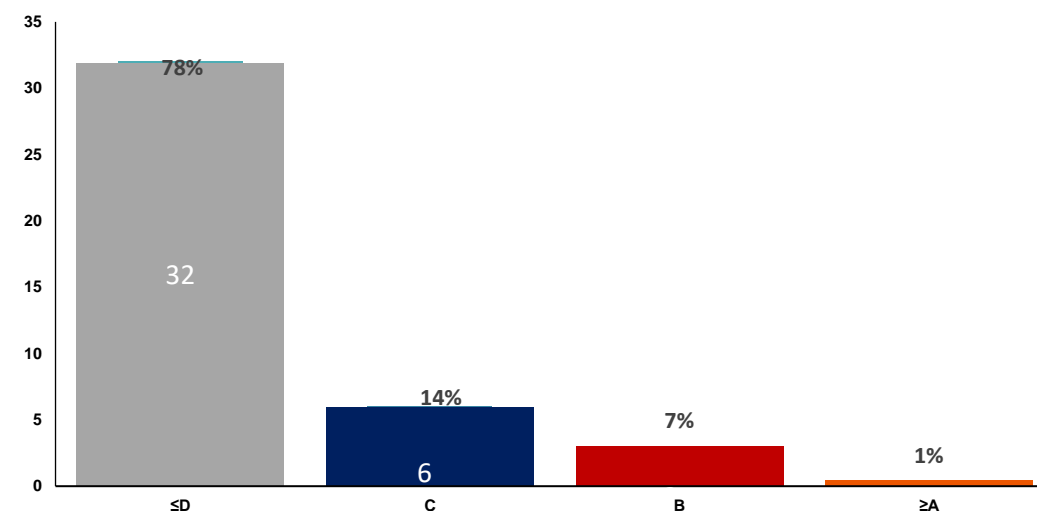

PASTATŲ FONDO ENERGIJOS VARTOJIMAS

Pastatų fondas pagal energetinę klasę (mln. m²)

Pirminės energijos vartojimas (40,8 TWh)

- 66% žemesnės nei C klasės;
- 85% žemesnės nei B klasės;
- A++ klasė > 650 pastatų;
- 40,8 TWh/metų pirminės energijos vartojimas;
- 5,3 mtCO₂/metus;
- 78 % visos pastatų fondo pirminės energijos vartoja D ir žemesnės energinio naudingumo klasės pastatai.

Lietuvos ilgalaikė pastatų renovacijos strategija

2020

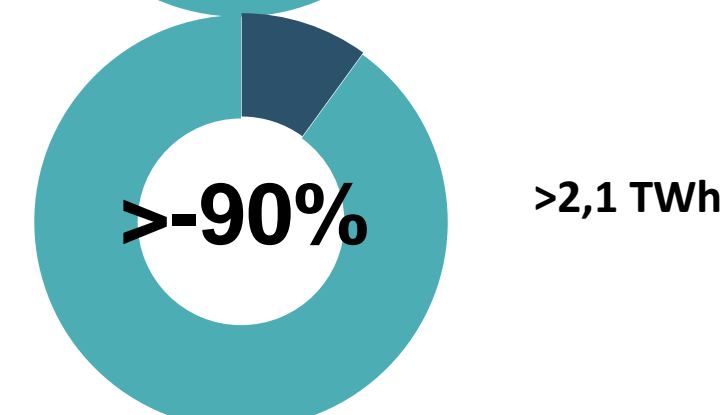
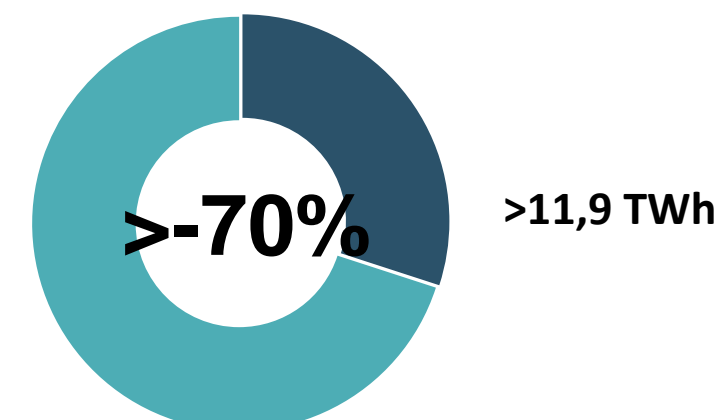
Pirminė energija 40,8 TWh

Pirminė energija iš iškastinio kuro 26,4 TWh

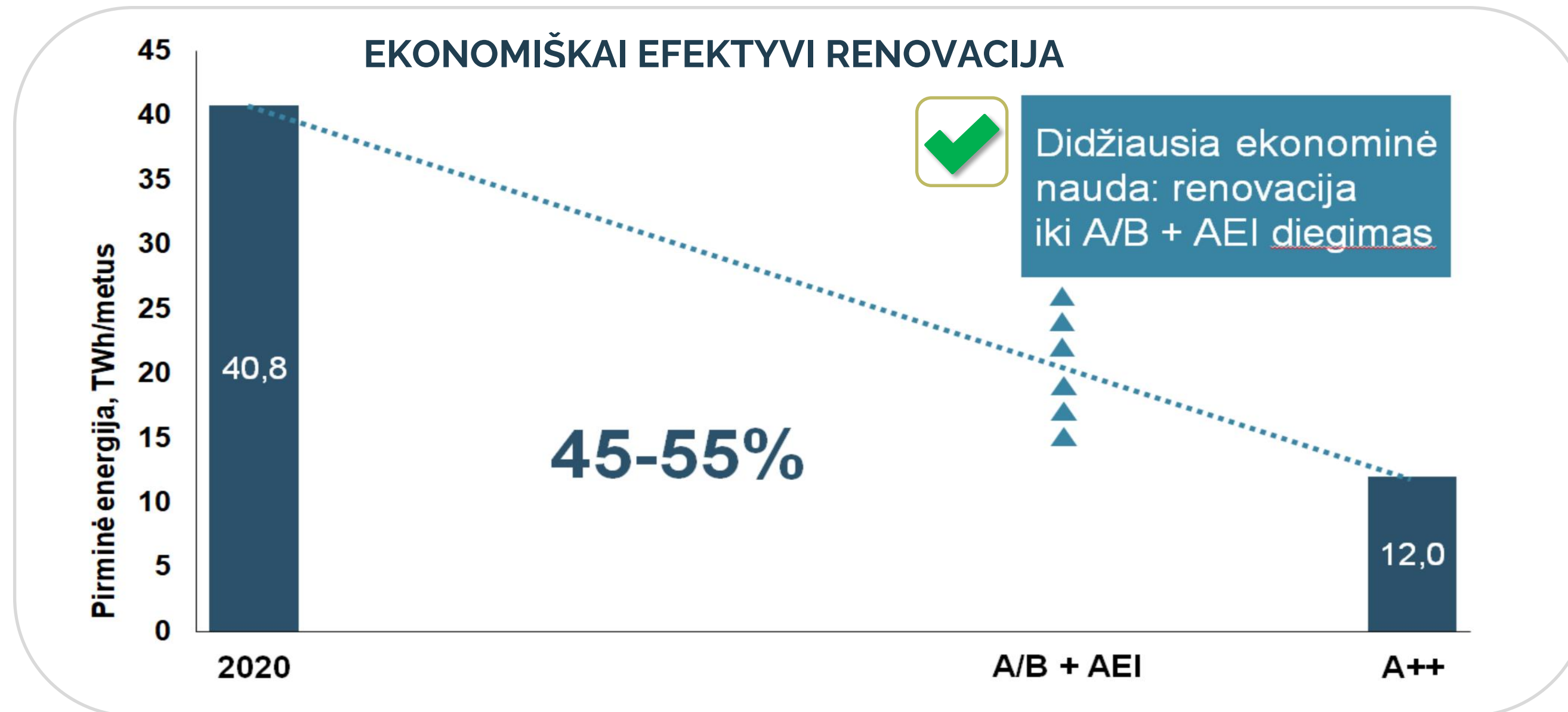
CO₂ emisijos 5,3 mtCO₂

2050

(su energetikos sektoriaus pokyčiais)

Lietuvos ilgalaikė pastatų renovacijos strategija

Ilgalaikės pastatų renovacijos strategijos veiksmų įgyvendinimo planas

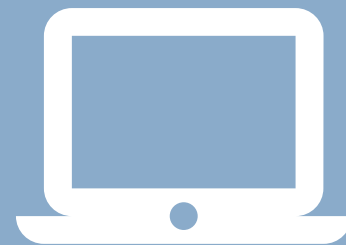
Efektyvūs procesai (integruotas planavimas ir stebėseną, kompleksinis paramos priemonių paketas)

Naujos technologijos (skydinė industrinė renovacija, BIM, LCA)

Užtikrinti tinkamas atnaujinimo (modernizavimo) proceso dalyvių kompetencijas ir pajėgumus

Finansavimas / Paskatos

Energetikos sektoriaus perėjimas prie dekarbonizuotos energijos

Efektyvi komunikacija

Patikima įgyvendinimo sistema

*aplinkos ministro 2022 m. spalio 19 d.

įsakymas Nr. D1-336

Pakeisti teisės aktai

Lietuvos Respublikos **valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455** 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl **Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos** patvirtinimo“

Pakeisti teisės aktai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1725 „Dėl **Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių** patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“

Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano rengimo tvarkos aprašas, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. D1-677 „Dėl **Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano rengimo tvarkos aprašo** patvirtinimo“

Pokyčiai efektyvesnės renovacijos link

KAINOS POKYČIAI

- Aukštesni reikalavimai teikiant paramą energinio efektyvumo didinimo priemonėms – 30 % parama suteikiama ne žemesnei nei B energinio naudingumo klasei.
- Finansuojamas investicinių planų tikslinimas, jeigu numatoma įgyvendinti projektą, kai energinio naudingumo klasė \geq B.
- Iki 20 % (vietoje 10 %) didinama papildoma parama priemonėms, kai įrengiamas ar modernizuojamas šilumos punktas ir karšto vandens ruošimo sistema.

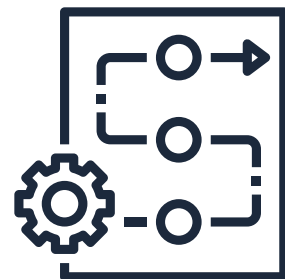
Pokyčiai efektyvesnės renovacijos link

APMOKĖJIMO POKYČIAI

- Numatyta galimybė suteikti paramą projektų parengimo ir įgyvendinimo techninei daliai per kelis etapus išmokant 30 proc. avansą.
- Numatyta galimybė už projekto ar jo dalies parengimo, techninės priežiūros paslaugas mokėjimus atlikti projekto administratoriui.
- Numatyta galimybė tais atvejais, kai projektas neįgyvendintas ir yra priimtas sprendimas grąžinti paramą, išmokėtas bei permokėtas lėšas APVA grąžinti dalimis.

Pokyčiai efektyvesnės renovacijos link

PROCEDŪRŲ POKYČIAI

- Investicijų planai bus rengiami ir teikiami APVA per informacinę sistemą APVIS.
- Projekto administratorius ir rangovas turės galimybę susitarti dėl 5 procentų statybos rangos darbų vertės sumos garantinio laikotarpio prievolėms užtikrinti.
- Dėl statybos rangovo kaltės atsiradus defektų, nustatytų per pirmus 3 statinio garantinio termino metus, jų šalinimo išlaidos bus apmokėtos statytojui bei sprendžiama problema dėl daugiabučio namo pridavimo ir statybos užbaigimo akto išdavimo.

Įkrovimo stotelės, lizdaviečių apsauga

IŠPLĖSTAS DAUGIABUČIŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

- > Siekiant išsaugoti gamtos elementus – čiurlių ir kt. rūšių paukščių dirbtinių lizdaviečių įrengimui
- > elektromobilių įkrovimo vietų įrengimas

Naujas kvietimas!

2022 M. GRUODŽIO 12 D.

100 MLN. EURŲ

30 % subsidija EEDP – **B** ir aukštesnės energinio naudingumo **klasės pastatams**

C energinio naudingumo **klasės pastatams** subsidija EEDP **neskiriama** (*lengvatinis kreditas ir 100% subsidija minkštajai daliai išlieka*)

20 % papildoma parama įrengiant ar modernizuojant **šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą**

Kvietimo pabaiga

2023 M. BALANDŽIO 14 D.

100 % subsidija - projektavimui, investicijų plano parengimui, **tikslinimui**, techninei **priežiūrai**, projekto įgyvendinimo **administravimui** ir kt.

Finansuotojas - Viešųjų investicijų plėtros agentūra (**VIPA**) – finansų įstaiga, kuriai bus pavesta teikti lengvatinį kreditą.

5 metus **kompensuojamos** palūkanos, **viršijančios 3 %**.
(lengvatinis kreditas < 20 metų)

Parama kredito ir palūkanų įmokoms, turintiems teisę į būsto šildymo išlaidų kompensacija

Ateities kvietimai

Kvietimų eilė:

12-12-2022

- ✓ 30 % subsidija energinio efektyvumo didinimo priemonėms, **kai \geq B**
- ✓ + 20 % šildymo ir karšto vandens sistemos pertvarkymui.;
- ✓ Lengvatinis kreditas, fiksuotos palūkanos > 3 % kompensuojama;
- ✓ 100 % subsidija „minkštajai daliai”

~165
projektai

05-2023

- ✓ 30 % subsidija energinio efektyvumo didinimo priemonėms, **kai \geq B**
- ✓ + 20 % šildymo ir karšto vandens sistemos pertvarkymui.;
- ✓ Lengvatinis kreditas, fiksuotos palūkanos > 3 % kompensuojama;
- ✓ 100 % subsidija „minkštajai daliai”

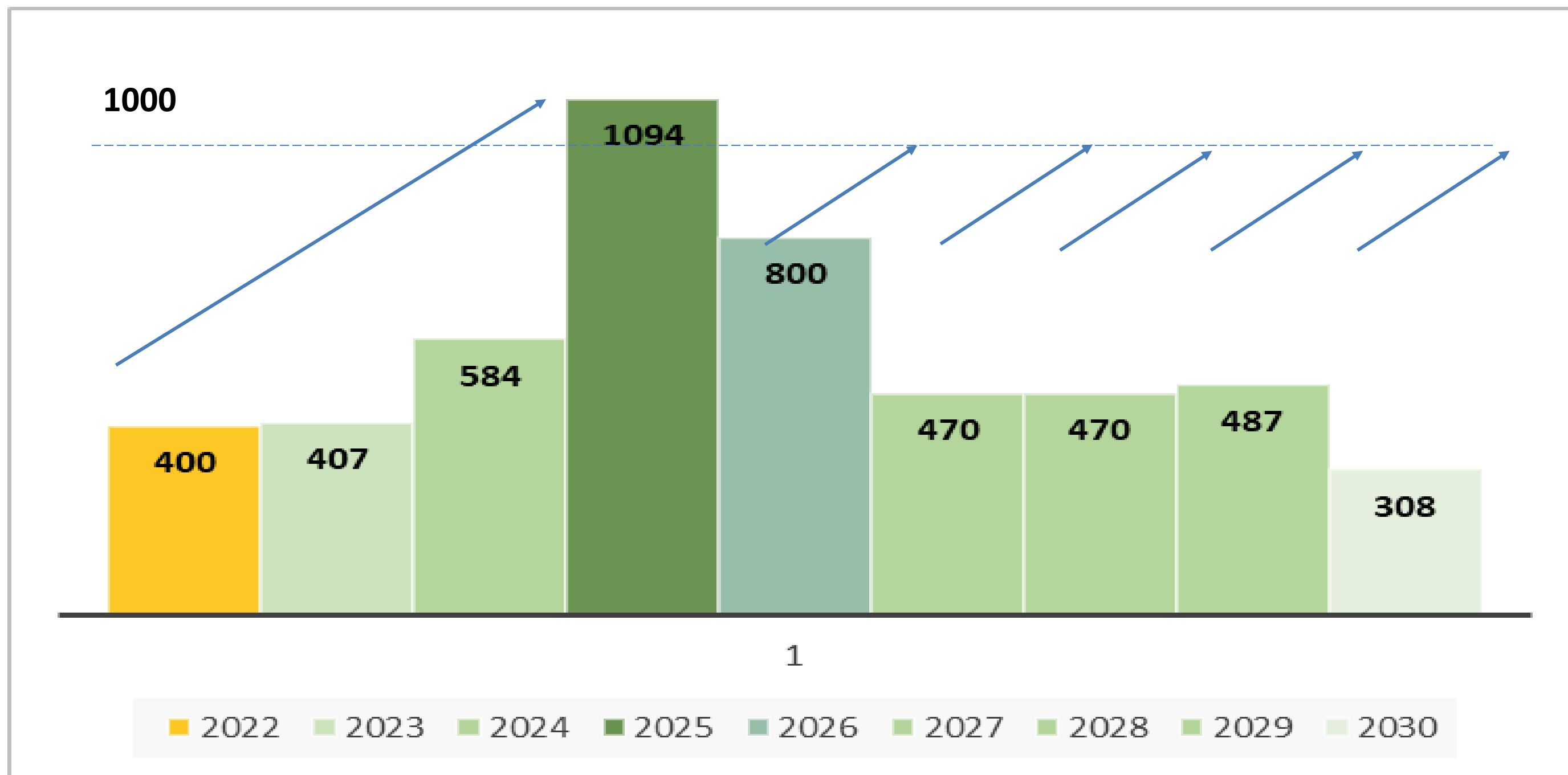
~2565
projektai

01-2023

- ✓ 30 % subsidija energinio efektyvumo didinimo priemonėms, **kai \geq A**
- ✓ + 20 % šildymo ir karšto vandens sistemos pertvarkymui.;
- ✓ Lengvatinis kreditas, fiksuotos palūkanos > 3 % kompensuojama;
- ✓ 100 % subsidija „minkštajai daliai”

~800
projects

Renovacijos apimčių projekcijos

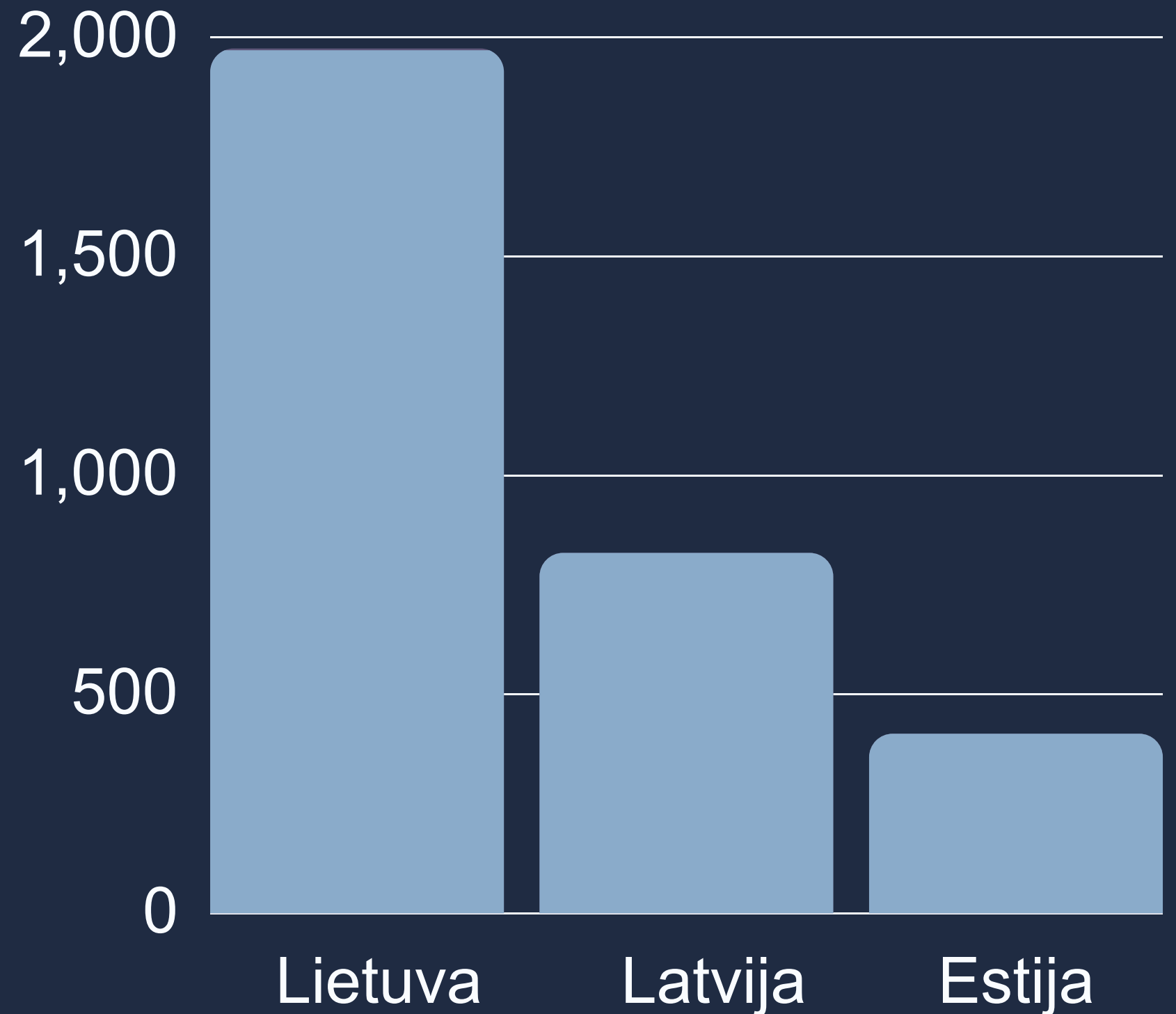

Nepaisant
iššūkių, turime
kuo **didžiuotis**

RENOVACIJA BALTIJOS ŠALYSE

ĮGYVENDINTI RENOVACIJOS PROJEKTAI BALTIJOS ŠALYSE 2016–2020 M.

Skaičius

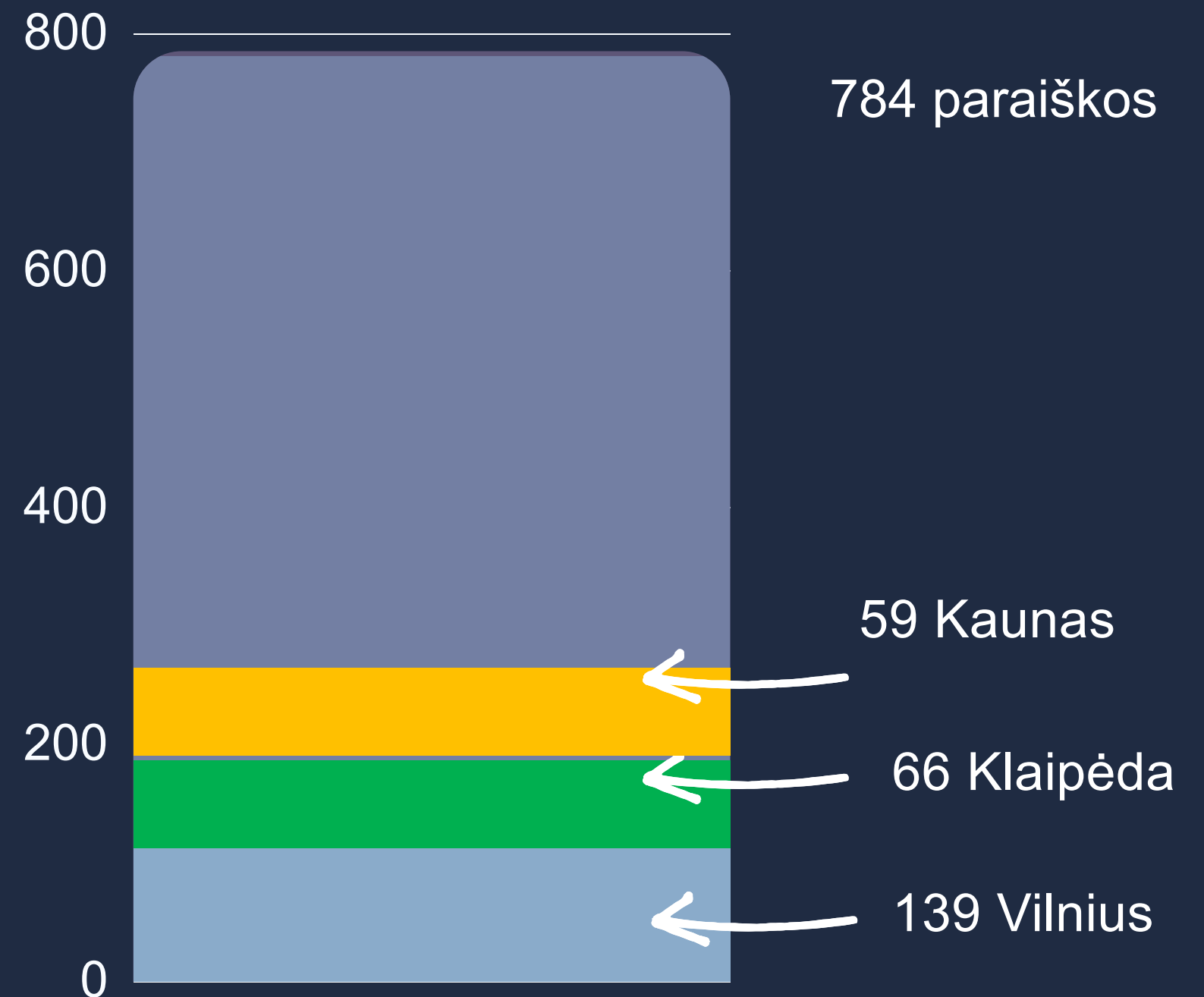

Renovacijos projektų srautas

2021 M. UŽDARYTAS AŠTUNTASIS
RENOVACIJOS KVIETIMAS PRITRAUKĖ 784
PARAIŠKAS (UŽ 435 MLN. EUR)
DAUGIABUČIAMS ATNAUJINTI – DAUGIAUSIA
PER VISĄ RENOVACIJOS ISTORIJĄ

GAUTA PARAIŠKŲ
UŽ 435 MLN. EUR.

Paraiškų skaičius

Artimiausi darbai

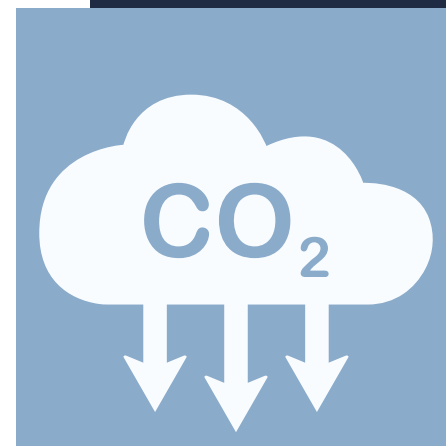
TURIME SUKURTI
DAUGIAU VERTĖS SU TAIS
PAČIAIS IŠTEKLIAIS

*Tolimesnis proceso
skaitmeninimas*

*Renovacijos proceso
peržiūra ir sprendimai jo
trumpinimui, efektyvinimui*

*Renovacijos rėmimo pagal
fiksotą įkainį modelis*

Pavyzdžiui priklausomai nuo pasiektos energinio naudingumo klasės, sutaupyta energija ir sumažintų CO₂ išmetimų

Kokia bus renovacijos ateitis?

**INDUSTRINĖ SKYDINĖ
RENOVACIJA**

Kokia bus renovacijos ateitis?

INDUSTRINĖ SKYDINĖ
RENOVACIJA

Kokia bus renovacijos ateitis?

**INDUSTRINĖ SKYDINĖ
RENOVACIJA**

EKONOMIKOS GAIVINIMO IR
ATSPARUMO DIDINIMO PLANAS
„NAUJOS KARTOS LIETUVA“

PRAMONINĖ RENOVACIJA PROJEKTAI

Sukurti serijinės skydinės (industrinės) renovacijos atsinaujinančių organinių medžiagų pagrindu **gamybos pajėgumus**. Kvietimai paramai – 2023 m. I ketvirtis. 50 mln. Eur;

Igyvendinti 8 pilotinius (4 daugiabučiai+4 visuomeninės paskirties) demonstracinius serijinės skydinės (industrinės) renovacijos atsinaujinančių organinių medžiagų pagrindu projektus (+BIM, LCA). Kvietimai – 2023 m. I ketvirtis. 10 mln. Eur;

Paskata daugiabučių renovacijai naudojant serijinės skydinės (industrinės) renovacijos sprendimus arba siekiant klasės >150 mln. Eur.

Teisės aktų, reglamentuojančių daugiabučių namų atnaujinimą (modernizavimą), pokyčiai/naujovės

Aplinkos ministerijos Statybos ir būsto politikos grupės vadovas
Dainius Čergelis

